

A kisebbségi törvény háttérbe szorította a BBTE magyar karait

Kényszerű stratégiaváltás

Krónika, 2005. március. 16.

Politikaiból szakmai kérdéssé minősült vissza a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar tagozati reformjának évek óta húzódó kérdése azután, hogy Markó Béla oktatási ügyekért is felelős RMDSZ-es miniszterelnök-helyettes és Kötő József oktatásügyi államtitkár a BBTE magyar tagozata képviselőinek értésére adták: a pillanatnyi politikai helyzetben nem tartják érvényesíthetőnek az egyetem vezetői által korábban megfogalmazott célokat. Az önálló magyar tagozat kialakításáról elindított belső egyeztetések nyomán akkor körvonalazódott változatok közül a 'maximalista' alternatíva három kolozsvári (egy természet-, egy társadalom- és egy bölcsész tudományi), valamint egy sepsiszentgyörgyi kar egyidejű létrehozását javasolta.

Egy másik változat szerint két kar - egy természettudományi és egy bölcsészettudományi - hoznának létre, további önálló magyar tanszékekkel együtt. A 'minimális' alternatíva önálló magyar tanszékek létesítését javasolta valamennyi kar esetében, ahol van erre igény.

'Az a tervezet, amelyet a BBTE oktatói juttattak el az RMDSZ-hez röviddel a tavalyi választások előtt, olyan célokat fogalmazott meg, amelyeket az RMDSZ a jelenlegi politikai helyzetben nem tart érvényesíthetőeknek' - foglalta össze lapunknak Salat Levente, a BBTE rektorhelyettese a szövetség vezetőivel tartott találkozó konklúzióit. A tanácskozáson felvetették: az etnopolitikai alkudozások természetéhez tartozik, hogy két nagyon fontos célt általában nem lehet egy időben követni. Az RMDSZ-nek ezúttal is - akárcsak az aradi Szabadság-szobor esetében - döntenie kellett: a kisebbségi törvényt és azon belül a kulturális autonómia kérdését, vagy pedig a Babeş-Bolyai ügyét, az egyetem autonóm struktúráinak kialakítását tartja prioritásnak. 'Érthető módon ebben a helyzetben a kisebbségi törvény támogatása mellett döntöttek' - összegzett Salat Levente.

Az új helyzetben a magyar tagozat oktatói arra kényszerültek, hogy önállóan próbáljanak továbblépni. 'Az elmúlt hetekben gyakran találkoztunk olyan problémákkal, amelyek kezeléséhez hozzá sem láttunk, arra gondolva, hogy egészen más megoldási lehetőségek körvonalazódhatnak abban az esetben, ha a magyar nyelvű oktatás intézményes keretei megszilárdulnak. Időtlen időig azonban nem tologathatjuk ezeknek a kérdéseknek a megoldását, ezért úgy döntöttünk: lépünk kell' - fogalmazott a rektorhelyettes. A hétfői tagozati ülésen Salat két tételből álló rendezési javaslatot terjesztett elő, amelyek közül az első pénzügyi vonatkozású. 'Mint ahogy a BBTE multikulturális jellegének hivatalos elismeréséből fakadó normatív költségvetési támogatásra a közeljövőben nem számíthatunk, a magyar tagozat nehéz anyagi helyzetén azzal próbálunk segíteni, hogy kértük Kötő József államtitkár urat: járjon közben annak érdekében, hogy a jelenleg alkalmazott 1,5-ös finanszírozási szorzót emeljék meg a magyar nyelvű oktatás esetében kétfőre. Amennyiben ezt sikerülne elérni, a magyar tagozat képviselői lényegesen előnyösebb tárgyalási helyzetből fogalmazhatnák meg igényeiket' - fejtette ki a rektorhelyettes. A rendezési javaslat második, a tulajdonképpeni szervezési kérdésekkel kapcsolatos eleme azt szeretné elérni, hogy a magyar tagozat helyzetének javítása érdekében fölhasználjuk azokat az érvényes rendelkezéseket, amelyek a döntéshozatali autonómia intézményes kereteinek a kialakítását is lehetővé teszik. 'Azt reméljük, hogy egyetemi charta előírásainak egyes kitételei és az Akadémiai Tanács által kezdeményezett, majd a szenátus által jóváhagyott, hatályos rendeletekből kiindulva életet lehet lehelni egy, a magyar tagozat egészének tevékenységét koordináló testületbe, amely elvben létezett az eddigiekben is, ám a gyakorlatban nem működött' - nyilatkozta a rektorhelyettes. Mint mondta, a magyar tagozat 'felszeleteltségének' konzekvenciái, részben legalábbis, orvosolhatóakká válhatnak azáltal, hogy a karok fölötti egyeztetőtestület tartalommal telik meg. 'Ez a testület személyzeti ügyekben, pénzügyi vonatkozásokban és akár szakmai kérdésekben is önálló döntéshozatali jogkörökre tehet szert' - hangsúlyozta.

Mint ahogy az önálló magyar karokkal ellentétben a magyar tanszékek létrehozása nem igényel külön

kormányhatározatot, egy másik javaslat arra vonatkozott, hogy olyan szakokon, ahol a magyar tagozat személyi állománya, illetve a szakmai tevékenység színvonala ezt lehetővé teszi, önálló tanszékek jöjjenek létre. 'Erre a jogi fedezet megvan, az igényen, elhatározáson múlik minden, illetve azon, hogy a kollégák a nem kevés adminisztratív teendővel és pénzügyi felelősséggel járó munkát vállalva elindulnak-e vagy sem az önállósodás útján' - mondta Salat. A rektorhelyettes szerint jó esély van rá, hogy három-négy esetben legalább sor kerüljön önálló magyar tanszék létrehozatalára. Ugyanakkor egy olyan szabályzattervezet készítése is napirendre került, amely a magyar és német nyelvnek a BBTE belső adminisztrációjában, az egyetem belső nyilvános terében történő használatának feltételeit írja le. 'Ehhez kapcsolódik az egyetem magyar története tükröződésének kérdése a nyilvános térben, azaz hogy a sokat emlegetett rektori arcképcsarnokban jelenjen meg a magyar rektorok arcképe is, és az egyetem bizonyos termeit rangos magyar személyiségekről nevezzék el' - tette hozzá a rektorhelyettes.

Salamon Márton László